

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

ÎNCHEIERE

Dosar nr. 7277/2/2021

Sedința publică de la 2 noiembrie 2022

Președinte:	Horățiu Pătrașcu	- Judecător
	Beatrice Mariș	- Judecător
	Mariana Constantinescu	- Judecător
	Maria Camelia Drăgușin	- Magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea recursurilor declarate de recurenții-pârâți Comitetul Național pentru Situații de Urgență reprezentat de DSU și Guvernul României precum și a recursului declarat Ministerul Afacerilor Interne prin Direcția Generală Juridică împotriva sentinței nr. 1796 din 3 decembrie 2021 pronunțate de Curtea de Apel București – Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal făcut în ședință publică, se prezintă recurentul-pârât Comitetul Național pentru Situații de Urgență reprezentant de DSU, prin consilier juridic, care depune delegație la dosar și recurentul Ministerul Afacerilor Interne prin Direcția Generală Juridică, prin consilier juridic, cu delegație la dosar, lipsind recurentul-pârât Guvernul României și intimații-reclamanți Puiu Laurențiu Dan și Ciuchi Elena Corina.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se prezintă referatul cauzei de către magistratul-asistent care învederează că la termenul anterior de judecată a fost admisă excepția tardivității recursului declarat de recurentul Guvernul României și a fost respinsă excepția lipsei calității de reprezentant pentru DSU.

Nemaifiind alte cereri de formulat și excepții de soluționat, Înalta Curte, în conformitate cu dispozițiile art. 392 din Codul de procedură civilă, declară deschise dezbaterile și acordă cuvântul asupra recursurilor.

Recurentul-pârât CNSU, prin consilier juridic, având cuvântul, solicită admiterea recursului și casarea sentinței instanței de fond, prin care au fost anulate dispoziții din HG nr.1183/2021 și HCNSU nr. 101/2021.

Susține că instanța de fond nu și-a motivat soluția de anulare a HCNSU nr. 101/2021, considerând-o pur și simplu o operațiune administrativă emisă în temeiul dispozițiilor art. 18 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, fără a face o analiză a legalității condițiilor ce au stat la baza emiterii acestei hotărâri.

Apreciază că sentința primei instanțe este nelegală având în vedere că HCNSU a fost emisă în baza Legii nr. 55/2020, în sensul în care, în temeiul dispozițiilor art. 71, Guvernul declară starea de alertă și adoptă o serie de măsuri care fac parte din categoria măsurilor privind reziliența comunităților în care se pot lua măsuri privind protecția sănătății și vieții în anumite cazuri de urgență, de amploare deosebită, la propunerea CNSU.

Ceea ce a stat la baza acestei propuneri, a fost, astfel cum legea dispune, analiza factorilor de risc, care a relevat faptul că exista încă un risc major și o creștere a îmbolnăvirilor și diferențierea între situația categoriilor sociale privind persoane care erau vaccinate și persoane care se puteau testa pentru a avea acces în spații care reprezentau un risc major de îmbolnăvire.

Consideră că actul administrativ a fost emis în condiții de legalitate, au fost respectate criteriile de temporalitate privind propunerea acestor măsuri iar în sens contrar reținerilor instanței, nu apreciază că măsurile propuse erau discriminatorii având în vedere situația diferită a persoanelor. Vaccinarea nu era obligatorie și era recunoscut faptul că persoanele vaccinate aveau un risc mai scăzut de transmitere a îmbolnăvirilor, astfel încât măsurile propuse au fost legale.

În aceste condiții, susține că instanța a solicitat dovezi științifice, prin urmare mai mult decât putea legea, în mod obiectiv, să ceară autorităților Guvernului și CNSU, cu privire la emiterea actelor administrative contestate.

Față de aceste considerente și de cele dezvoltate în cuprinsul cererii, solicită admiterea recursului și obligarea părții adverse la plata cheltuielilor de judecată reprezentând taxa judiciară de timbru.

La interpelarea instanței, în sensul că, deși hotărârea de guvern nu mai poate fi supusă analizei pe fond, poate fi supusă analizei hotărârea CNSU, reprezentantul recurentului-pârât apreciază că instanța se poate pronunța asupra legalității hotărârii CNSU.

Recurentul MAI, prin consilier juridic, având cuvântul, susține că, prin raportare la art. 64 alin. (4) C.proc.civ., instanța de recurs urmează să observe faptul că în mod eronat, nelegal, instanța de fond i-a respins ca inadmisibilă cererea de intervenție accesorie.

Arată că există practică a Înaltei Curți în sprijinul recursului său, instanța reținând, într-o speță similară, prin admiterea recursului, că MAI deține interes în a justifica o cerere de intervenție accesorie.

Menționează că prin acea hotărâre de guvern erau stabilite atribuții în sarcina sa, având calitatea de avizator al acestei hotărâri, astfel că, în mod evident Ministerul este direct interesat de participarea într-un dosar în care se verifică legalitatea hotărârii de guvern.

Pe cale de consecință, solicită admiterea recursului, casarea sentinței recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare.

Solicită cheltuieli de judecată, în măsura în care la dosar au fost depuse dovezi în acest sens.

Înalta Curte, luând act de susținerile părților, în conformitate cu dispozițiile art. 394 Cod procedură civilă, declară închise dezbaterile și rămâne în pronunțare asupra recursurilor promovate.

După închiderea dezbaterilor, la ora 09:37, se prezintă intimata-reclamantă Ciuchi Elena Corina, personal, în nume propriu și în calitate de reprezentant convențional al intimatului-reclamant Puiu Laurențiu Dan, căreia instanța îi aduce la cunoștință faptul că în cauză au fost puse concluzii de către reprezentanții recurenților iar pricina a fost reținută spre soluționare.

Intimata-reclamantă solicită amânarea pronunțării în vederea depunerii de concluzii scrise.

ÎNALTA CURTE,

Având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitatea părților să depună concluzii scrise;

În temeiul dispozițiilor art. 396 alin. 1 Cod procedură civilă;

ÎN NUMELE LEGII, DISPUNE :

Amână pronunțarea la data de 16 noiembrie 2022.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 noiembrie 2022.

JUDECĂTOR,

H. Pătrașcu

JUDECĂTOR,

B. Mariș

JUDECĂTOR,

M. Constantinescu

MAGISTRAT-ASISTENT,

M. C. Drăgușin

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr. 5486

Dosar nr. 7277/2/2021

Ședința publică de la 16 noiembrie 2022

Președinte: Horațiu Pătrașcu - Judecător
Beatrice Mariș - Judecător
Mariana Constantinescu - Judecător
Maria Camelia Drăgușin - Magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea recursurilor declarate de recurenții-pârâți Comitetul Național pentru Situații de Urgență reprezentat de DSU și Guvernul României precum și a recursului declarat Ministerul Afacerilor Interne prin Direcția Generală Juridică împotriva sentinței nr. 1796 din 3 decembrie 2021 pronunțate de Curtea de Apel București – Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal.

Dezbaterile pe fondul recursurilor au avut loc în ședința publică din data de 2 noiembrie 2022, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când Înalta Curte, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru astăzi, 16 noiembrie 2022.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursurilor de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1. Obiectul cererii de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal la data de 10.11.2021, modificată și completată în data de 17.11.2021, reclamantii Ciuchi Elena-Corina și Puiu Laurențiu Dan au chemat în judecata pe pârâții Guvernul României și Comitetul Național pentru Situații de Urgență, solicitând instanței, ca prin hotărârea pe care o va pronunța, să dispună:

I. Suspendarea executării dispozițiilor din anexele HG nr.1183/2021 și HCNSU nr.101/2021, care condiționează participarea la diverse activități de vaccinare/imunizare/testare, până la data soluționării definitive a acțiunii în anulare.

2. Anularea în parte a HG nr.1183/2021 și HCNSU nr.101/2021, în privința dispozițiilor din anexe care condiționează participarea la diverse activități de vaccinare/imunizare/testare.

2. Hotărârea instanței de fond

Prin sentința nr. 1796 din 3 decembrie 2021 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal s-au dispus următoarele: A fost respinsă excepția nulității cererii de intervenție accesorie, ca neîntemeiată; a fost respinsă ca inadmisibilă în principiu cererea de intervenție accesorie, formulată de petentul Ministerul Afacerilor Interne, în interesul pârâtului Guvernul României; a fost respinsă excepția inadmisibilității cererii de pronunțare unei ordonanțe președințiale, ca rămasă fără obiect; a fost respinsă excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Guvernul României în privința capătului de cerere având ca obiect anularea HCNSU nr.101/2021, ca lipsită de obiect; a fost respinsă excepția lipsei de interes în promovarea acțiunii, ca neîntemeiată.

Totodată, a fost admisă în parte acțiunea formulată de reclamantii Ciuchi Elena Corina și Puiu Laurențiu Dan în contradictoriu cu pârâții Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență și Guvernul României și petentul Ministerul Afacerilor Interne prin Direcția Generală Juridică. Au fost anulate în parte HG nr.1183/2021 și HCNSU nr.101/2021, în privința dispozițiilor din anexe care condiționează participarea la diverse activități de vaccinare/imunizare sau de testare pe cheltuiala proprie a persoanei în cauză.

Prin aceeași hotărâre, în baza art. 6 din CEDO, a art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, a deciziei CCR nr. 392/2021, a fost suspendată executarea față de reclamantii, a dispozițiilor din anexele HG nr. 1183/2021 care condiționează participarea la diverse activități de vaccinare/imunizare sau de testare pe cheltuiala proprie a persoanei în cauză, până la data încetării aplicabilității acestui act normativ. De asemenea, a fost respinsă cererea de suspendare a executării HCNSU nr. 101/2021, ca inadmisibilă.

3. Calea de atac exercitată în cauză

Împotriva sentinței nr. 1796 din 3 decembrie 2021, pronunțate de Curtea de Apel București – Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, au formulat recurs pârâții Guvernul României și Comitetul Național pentru Situații de Urgență reprezentat de DSU, precum și petentul Ministerul Afacerilor Interne prin Direcția Generală Juridică, criticând hotărârea pentru nelegalitate.

3.1 Recurentul-pârât Guvernul României, prin cererea de recurs întemeiată pe dispozițiile art. 488 alin. 1 pct. 8 Cod procedură civilă, a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii recurate, iar în rejudecare respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea cererii, a susținut că într-o acțiune având ca obiect anulare act administrativ, ceea ce poate să facă instanța de judecată, potrivit competențelor, este să analizeze dacă actul administrativ supus controlului

judecătorească este în concordanță cu prevederile legii și a actelor de nivel superior, or, în prezenta speță, instanța de fond nu s-a rezumat la o astfel de analiză, ci a ales să se pronunțe asupra unor aspecte ce țin mai degrabă de oportunitatea măsurilor contestate, care intră în marja de apreciere a autorităților publice competente, fără să aibă expertiză medicală și studii de specialitate.

Instanța nu a dovedit care sunt motivele de nelegalitate a dispozițiilor anulate din Anexa la HG nr. 1183/2021 și HCNSU nr. 101/2021, soluția fundamentându-se exclusiv pe aprecierea acesteia că măsurile nu sunt proporționale, respectiv că prin prevederile legale anulate se creează o situație de discriminare în exercitarea unor drepturi și libertăți.

Consideră recurentul-pârât că judecătorul fondului în mod nelegal a invalidat „Analiza factorilor de risc privind managementul situației de urgență generate de virusul SARS-CoV-2 pe teritoriul României la data de 23.03.2021”, întocmită la nivelul Centrului Național de Conducere și Coordonare a Intervenției în conformitate cu dispozițiile art. 3 alin. 4 din Legea nr. 55/2020 și ale art. 4 ind. 2 alin. 4 din OUG nr. 21/2004, punând nejustificat accentul pe pretinsul studiu care nu are, în nici un caz, caracter oficial și în privința căruia realizatorii și-au declinat orice responsabilitate, astfel încât nu putea să fundamenteze soluția pronunțată în cauză.

Din această perspectivă, a mai arătat că, chiar dacă nu poate fi susținută cu succes incidența motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 Cod procedură civilă, totuși, apreciază că judecătorul fondului a înlăturat, prin exces de putere, un document esențial întocmit de specialiști în domeniu, prin care era atestată agravarea situației, a cărei evoluție nu putea fi previzionată și care impunea luarea de măsuri suplimentare, ceea ce a determinat pronunțarea unei soluții vădit nelegale, încălcarea gravă a interesului public.

Contrar aprecierilor instanței de fond, HG nr. 1183/2021 și HCNSU nr. 101/2021 au fost emise în limitele și executarea Legii nr. 55/2020.

Un alt motiv pentru admiterea recursului consideră că este dat de nerespectarea prevederilor art. 42 alin. 1 pct. 13 Cod procedură civilă, raportat la faptul că practica completului de judecată 9 – complet 2 fond al Curții de Apel București – Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal este constantă, în ce privește judecarea acțiunilor privind anularea actelor în temeiul art. 15 din Legea nr. 136/2020, în sensul că, acest complet anulează Hotărârile Comitetului Național pentru Situații de Urgență privind instituirea, modificarea sau încetarea măsurilor pentru apărarea sănătății publice.

Apreciază că instanța de judecată ce a fost investită cu soluționarea fondului, în virtutea rolului activ, avea obligația să se abțină având în vedere soluțiile pe care le-a adoptat anterior, situație ce naște, în mod întemeiat îndoielei cu privire la imparțialitatea sa.

3.2 Recurentul-pârât Comitetul Național pentru Situații de Urgență reprezentat de DSU, prin cererea de recurs întemeiată pe dispozițiile art. 488 alin. 1 pct. 8 Cod procedură civilă, a solicitat admiterea recursului, reținerea

cauzei spre rejudecare și, în urma rejudecării, respingerea în tot a cererii de chemare în judecată.

În susținerea cererii, recurentul-pârâtă consideră că instanța a aplicat în mod greșit prevederile art. 18 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, analizând cererea de anulare a HCNSU nr. 101/2021 și dispunând anularea în parte a acesteia prin raportare la art. 18 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, definind astfel hotărârea CNSU prin care se propune prelungirea stării de alertă ca fiind o operațiune administrativă, respectiv un act preparator care a stat la baza emiterii HG nr. 1183/2021, însă nu a analizat legalitatea acesteia separat de hotărârea de Guvern, ceea ce, în opinia sa este greșit, din moment ce nu toate măsurile propuse prin hotărârile de comitet au fost preluate în hotărârile de Guvern prin care s-a prelungit starea de alertă.

Astfel, consideră că instanța de fond trebuia, pentru a se pronunța asupra cererii de anulare a HCNSU nr. 101/2021 în baza art. 18 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, să analizeze atât HG nr. 1183/2021 cât și actele preparatorii ce au stat la baza acesteia, respectiv hotărârea CNSU.

Un alt motiv de recurs consideră că îl reprezintă nerespectarea de către instanța de fond a prevederilor art. 42 alin. 1 pct. 13 Cod procedură civilă, raportat la faptul că practica completului de judecată 9 – complet 2 fond al Curții de Apel București – Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal este constantă, în ce privește judecarea acțiunilor privind anularea actelor în temeiul art. 15 din Legea nr. 136/2020, în sensul că, acest complet anulează Hotărârile Comitetului Național pentru Situații de Urgență privind instituirea, modificarea sau încetarea măsurilor pentru apărarea sănătății publice.

Apreciază recurentul că instanța care a soluționat cauza în fond, în virtutea rolului activ, avea obligația să se abțină, având în vedere soluțiile pe care le-a adoptat anterior, situație ce naște, în mod întemeiat îndoieli cu privire la imparțialitatea sa.

În continuare, recurentul a prezentat considerentele pentru care apreciază că instanța de fond nu a interpretat corect normele de drept material, susținând că atât instanța cât și întimații-reclamanți au ignorat consecințele unei situații pandemice dată de apariția în circulație a unui virus nou cu transmitere respiratorie, adaptat pentru afectarea umană și că măsurile instituite pentru diminuarea impactului epidemiei de SARS-CoV-2 au fost adaptate în corelare cu progresele înregistrate în controlul efectelor acestuia.

Hotărârea Guvernului nr. 1183/2021 a avut la bază evaluarea realizată în baza factorilor de risc prevăzuți la art. 3 alin. 4 din Legea nr. 55/2020, care a indicat necesitatea menținerii unui răspuns amplificat la situația de urgență determinată de răspândirea noului coronavirus, aspecte materializate în cuprinsul documentului intitulat "*Analiza factorilor de risc privind managementul situației de urgență generate de virusul SARS-Cov-2 pe teritoriul României la data de 3.11.2021*" întocmit la nivelul Centrului Național de Cooperare și Conducere a Intervenției, precum și propunerile cuprinse în HCNSU nr.

101/08.11.2021 *privind propunerea prelungirii stării de alertă și a măsurilor necesar a fi aplicate pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19.*

În contextul situației de criză generate de pandemia de COVID-19, Parlamentul României a adoptat, prin Legea nr. 55/2020 măsuri restrictive, cu caracter esențialmente temporar, și, după caz, gradual, proporționale cu nivelul de gravitate prognozat sau manifestat al acesteia, necesar pentru prevenirea și înlăturarea amenințărilor iminente la adresa drepturilor convenționale, unionale și constituționale la viață, integritate fizică și sănătate ale persoanelor, în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței altor drepturi sau libertăți fundamentale.

Consideră recurentul că măsurile instituite pentru diminuarea impactului epidemiei de SARS-Cov-2 au fost adoptate în corelare cu progresele înregistrate în controlul efectelor acesteia și că, atât instanța de fond cât și intimații-reclamanți ignoră consecințele unei situații pandemice dată de apariția în circulație a unui virus nou cu transmitere respiratorie, adaptat pentru afectarea umană.

Cu privire la legalitatea emiterii HG nr. 1183/2021, susține că prin art. 6 lit. c) și d) din Legea nr. 55/2020 legiuitorul a dat posibilitatea ca prin hotărâre de Guvern, să fie stabilite măsuri pentru capacitatea de răspuns, inclusiv măsuri de natură a restrânge anumite drepturi, astfel cum rezidă din chiar art. 1 alin. 1 ind. 3 din Legea nr. 55/2020 care explică în mod clar că toate măsurile luate în perioada stării de alertă pot restrânge drepturi fundamentale.

Prin urmare, se poate aprecia că măsurile stabilite de autorități în contextul combaterii pandemiei de coronavirus au fost subsumate obligației statului de ocrotire a sănătății publice, fiind adoptate și implementate avându-se în vedere necesitatea asigurării unui just și proporțional echilibru între drepturile și libertățile fundamentale, în ansamblul lor.

Referitor la lipsa discriminării consideră că nu se poate reține în cauză existența unei discriminări în ceea ce privește emiterea HCNSU nr. 101/2021, întrucât nu există discriminare când instituirea unor criterii este justificată obiectiv de un scop legitim. Ținerea sub control a unui număr de cazuri și sprijinirea unor măsuri care să conducă la reducerea cifrei de infectări constituie "un scop legitim" în sine, pe care autoritățile îl urmăresc în îndeplinirea obligației de a asigura dreptul la sănătate publică.

S-a mai arătat că instanța de fond a criticat și justificat anularea în parte a HCNSU nr. 101/2021 prin prisma faptului că nu s-au prezentat mijloace alternative de combatere a bolii încercate sau a unor eforturi naționale de descoperire a unui antiviral eficient împotriva acestui virus, considerând că nu s-au prezentat toate opțiunile pe care statul le are la dispoziție pentru protejarea populației. Consideră recurentul că aceste argumente nu pot fi acceptate, instanța făcând referire aici la modalitățile de tratare a populației, medicamente aplicate în tratarea bolii și nu la măsuri de prevenire a infectării, respectiv la vaccinare,

apreciind că măsurile propuse prin HCNSU nr. 101/2021 sunt temeinice și legale, necesare și oportune, adoptate pentru protejarea dreptului fundamental la sănătate al populației.

3.3 Recurentul-petent Ministerul Afacerilor Interne prin Direcția Generală Juridică prin cererea de recurs a înțeles să critice sentința instanței de fond sub aspectul respingerii ca inadmisibilă a cererii de intervenție accesorie, solicitând desființarea sentinței atacate cu consecința trimiterii cauzei spre rejudecare instanței de fond.

În motivarea cererii, susține încălcarea de către instanța de fond a dispozițiilor art. 61, art. 63 și art. 67 Cod procedură civilă, aspecte care se circumscriu motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 5 Cod procedură civilă, cât și a dispozițiilor art. 3 alin. 1 pct. 13 din HG nr. 137/2020, aspecte care se circumscriu motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 Cod procedură civilă.

Consideră că intervenția în cauză a Ministerului Afacerilor Interne este justificată prin faptul că are atribuții în ceea ce privește inițierea hotărârilor de declarare/prelungire stare de alertă după caz, și, totodată, de punere în aplicare a acestora, deci în angrenajul normativ specific pentru starea de alertă și prin urmare, contrar celor reținute de instanța de fond, interesul său este justificat raportat la prevederile art. 4 alin. 1 din Legea nr. 55/2020.

4. Apărările formulate în recurs

4.1 Recurentul-pârât Comitetul Național pentru Situații de Urgență, prin reprezentant legal Departamentul pentru Situații de Urgență din cadrul Ministerului Afacerilor Interne a formulat întâmpinare, prin care a solicitat admiterea recursului formulat de Guvernul României.

4.2 Intimații-reclamanții Ciuchi Elena-Corina și Puiu Laurențiu Dan au transmis la dosar întâmpinare prin care au invocat excepția tardivității în ceea ce privește recursul declarat de Guvernul României, solicitând în principal respingerea acestuia ca tardiv formulat, iar în subsidiar, ca neîntemeiat.

În privința recursului formulat de Ministerul Afacerilor Interne a solicitat în principal respingerea acestuia ca neavenit, ca urmare a respingerii recursului Guvernului ca tardiv formulat, iar în subsidiar ca neîntemeiat.

Referitor la recursul formulat de Comitetul Național pentru Situații de Urgență intimații au invocat excepția lipsei calității de reprezentant pentru Departamentul pentru Situații de Urgență a dr. Raed Arafat, cu consecința anulării recursului, iar în subsidiar au solicitat respingerea acestuia ca neîntemeiat și pe cale de consecință menținerea sentinței recurate ca legală și temeinică.

5. Procedura de soluționare a recursului

În cauză a fost parcursă *procedura de regularizare a cererii de recurs și de efectuare a comunicării actelor de procedură între părțile litigante*, prevăzută de art. 486 Cod procedură civilă, coroborat cu art. 490 alin. (2), art.

471¹ și art. 201 alin. (5) și (6) Cod procedură civilă, cu aplicarea și a dispozițiilor O.U.G. nr. 80/2013.

În temeiul art. 490 alin.(2), coroborat cu art. 471¹ și art. 201 alin. (5) și (6) Cod procedură civilă, *prin rezoluția din data de 1 martie 2022, s-a fixat termen de judecată pentru soluționarea cererii de recurs la data de 30 martie 2022, în ședință publică, cu citarea părților, cauza fiind ulterior amânată.*

6. Alte aspecte

Prin încheierea de ședință de la 21 septembrie 2022 Înalta Curte a admis excepția tardivității recursului declarat de recurentul-pârât Guvernul României și a respins excepția lipsei dovezii calității de reprezentant a numitului Raed Dawoud Arafat pentru DSP, pentru considerentele expuse în cuprinsul acestei încheieri.

II. Soluția și considerentele Înaltei Curți asupra recursurilor

Examinând sentința recurată prin prisma criticilor invocate prin cererile de recurs, a apărărilor invocate prin întâmpinări și a dispozițiilor legale incidente în materia supusă verificării, Înalta Curte constată următoarele:

1. Argumente de fapt și de drept relevante

Instanța de contencios administrativ și fiscal a fost investită cu o cerere, prin care reclamantii Ciuchi Elena-Corina și Puiu Laurențiu Dan au solicitat anularea în parte a HG nr. 1183/2021 și HCNSU nr. 101/2021, în privința dispozițiilor din anexe care condiționează participarea la diverse activități de vaccinare/imunizare/testare precum și suspendarea executării dispozițiilor din anexele HG nr. 1183/2021 și HCNSU nr. 101/2021, care condiționează participarea la diverse activități de vaccinare/imunizare/testare, până la data soluționării definitive a acțiunii în anulare.

Prin sentința atacată, acțiunea reclamantilor a fost admisă în parte, pârâții Guvernul României și Comitetul Național pentru Situații de Urgență reprezentat de DSU, precum și petentul Ministerul Afacerilor Interne prin Direcția Generală Juridică formulând recurs împotriva acestei hotărâri.

Recursul formulat de recurentul-pârât Guvernul României este exercitată cu nerespectarea termenului prevăzut de lege pentru declararea căii de atac.

Potrivit art. 20 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, „hotărârea pronunțată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile de la comunicare”, acesta urmând a fi calculat, în raport de dispozițiile art. 28 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, pe zile libere așa cum prevăd dispozițiile art. 181 alin. 1 pct. 2 Cod procedură civilă, potrivit cărora „când termenul se socotește pe zile, nu intră în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua când acesta se împlinește”.

Totodată, conform dispozițiilor art. 185 alin. 1 Cod procedură civilă, nerespectarea termenului în care trebuie exercitat un drept procesual atrage decăderea din exercitarea dreptului, în afară de cazul în care legea dispune altfel. Actul de procedură făcut peste termen este lovit de nulitate.

Această sancțiune se aplică și în cazul nerespectării termenului de declarare a recursului, dat fiind că este vorba despre exercitarea unui drept procesual, termenul de declarare a recursului fiind un termen imperativ și absolut.

În cauză, potrivit dovezii de comunicare a hotărârii, aflată la fila 179 din dosarul de fond, sentința atacată a fost comunicată recurentului-pârât la data de 13 decembrie 2021, iar calea de atac a fost înregistrată la Curtea de Apel București la data de 7 ianuarie 2022, astfel cum rezultă din ștampila aplicată pe fila 26 din dosarul de recurs, prin urmare, cu depășirea termenului de 15 zile prevăzut de lege.

Sancțiunea decăderii poate fi evitată în condițiile în care partea împotriva căreia curge termenul dovedește că a fost împiedicată să efectueze actul de procedură în termenul legal și că întârzierea se datorează unor *motive temeinic justificate*, sens în care dispune art. 186 Cod procedură civilă.

Termenul de decădere poate suporta, așadar, o repunere în termen în condițiile art. 186 Cod procedură civilă, iar aceasta presupune formularea unei cereri exprese, de către parte, cu indicarea motivelor împiedicării și într-un interval de timp de la data încetării acestora, însă în speță recurentul-pârât nu a formulat o astfel de cerere.

Cum în speță recurentul-pârât nu a formulat cerere de repunere în termen, pentru a opera această instituția, se constată că recursul este tardiv, fiind depus în afara termenului prevăzut de art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

Recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne prin Direcția Generală Juridică urmează a fi respins ca neavenit

Potrivit art. 67 alin. 4 Cod procedură civilă „Calea de atac exercitată de intervenientul accesoriu se socotește neavenită dacă partea pentru care a intervenit nu a exercitat calea de atac, a renunțat la calea de atac exercitată ori aceasta a fost anulată, perimată sau respinsă fără a fi cercetată în fond”.

Cum recursul formulat de către pârâtul Guvernul României urmează a fi respins ca tardiv formulat, devin incidente dispozițiile anterior citate, recursul formulat de către Ministerul Afacerilor Interne prin Direcția Generală Juridică fiind neavenit, urmând a fi respins ca atare.

Recursul pârâtului Comitetul Național pentru Situații de Urgență reprezentat de DSU, urmează a fi respins ca nefondat pentru considerentele ce sused

Recurentul-pârât Comitetul Național pentru Situații de Urgență reprezentat de DSU și-a întemeiat criticile de nelegalitate pe dispozițiile art. 488 alin. 1 pct. 8 Cod procedură civilă.

Potrivit acestui motiv, casarea unei hotărâri se poate cere când hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material. Prin intermediul acestui motiv de recurs poate fi invocată numai încălcarea sau aplicarea greșită a legii materiale. Hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a legii atunci când instanța, deși a recurs la textele de lege

aplicabile speței, fie le-a încălcat, în litera sau spiritul lor, adăugând sau omițând unele condiții pe care textele nu le prevăd, fie le-a aplicat greșit.

În cauza de față acest motiv nu este incident, având în vedere că interpretarea pe care prima instanță a dat-o dispozițiilor legale este corectă.

Prin cererea de chemare în judecată reclamantii au solicitat, în esență, anularea în parte a HG nr. 1183/2021 și HCNSU nr. 101/2021.

Înalta Curte constată că prin Hotărârea CNSU din 08.11.2021 Comitetul Național pentru Situații de Urgență a propus prelungirea stării de alertă pe întreg teritoriul național, pentru o perioadă de 30 de zile, începând cu data de 09.11.2021 fiind indicate și măsurile de prevenție propuse a fi adoptate de la această dată.

Art. 3 din această hotărâre stabilește că: "Măsurile propuse în prezenta hotărâre produc efecte doar în situația aprobării lor prin acte normative ale Guvernului sau, după caz, ale conducătorilor ministerelor sau organelor administrației publice centrale."

Prin HG nr.1183/2021 s-a dispus prelungirea stării de alertă pe teritoriul României, pe o perioadă de 30 de zile, cu începere din data de 09.11.2021, fiind stabilite, totodată, măsurile de prevenire și control ale infecțiilor cu coronavirusul SARS-CoV-2, condițiile concrete de aplicare și destinatarii acestor măsuri, precum și instituțiile și autoritățile publice care pun în aplicare sau urmăresc respectarea aplicării măsurilor.

Așa cum se poate decela cu ușurință din cuprinsul său, HCNSU nr. 101/2021 conține doar o propunere de măsuri, nefiind producătoare de efecte juridice prin ea însăși, aspect menționat expres la art. 3 din aceasta.

Amintește Înalta Curte că potrivit art. 18 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 "Instanța este competentă să se pronunțe, în afara situațiilor prevăzute la art. 1 alin. (6), și asupra legalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii actului supus judecării".

Hotărârea CNSU nr. 101/2021, atacată în speță, reprezintă, așa cum s-a arătat și anterior, o propunere, fiind emisă pe traseul de adoptare al Hotărârii nr. 1183/2021 din 8 noiembrie 2021 a Guvernului României, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1070 din 8 noiembrie 2021.

În aceste condiții, legalitatea hotărârii CNSU nr. 101/2021 nu poate fi analizată în mod similar analizei legalității unui act administrativ, ci, așa cum corect a reținut judecătorul fondului, doar în contextul în care ea este privită ca o operațiune administrativă ce stă la baza HG nr.1183/2021, potrivit art.18 alin. 2 din Legea nr. 554/2004.

Față de dispozițiile legale anterior menționate, criticile aduse de recurentului-pârât sentinței primei instanțe, legate de aplicarea în mod greșit a prevederilor art. 18 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, în contextul neanalizării actului atacat în sine, precum și susținerile privind legalitatea actului și lipsa discriminării sunt lipsite de relevanță, urmând a fi respinse de instanța de control judiciar.

Nu pot fi primite nici alegațiile privind nerespectarea art. 42 alin 1 pct. 13 Cod procedură civilă, prin intermediul cărora se susține că instanța care a soluționat cauza în fond avea obligația, în virtutea rolului activ, de a se abține având în vedere practica constantă a completului de judecată de a anula hotărârile CNSU privind instituirea, modificarea sau încetarea măsurilor pentru apărarea sănătății publice.

Amintește Înalta Curte că dispozițiile art. 41 și următoarele Cod procedură civilă reglementează atât cazurile de incompatibilitate cât și modalitățile procedurale de verificare a acestora, sens în care reținem cu prioritate că legiuitorul a înțeles să facă distincție atât între cazurile de incompatibilitate absolută (art. 41 Cod procedură civilă) și cele de incompatibilitate relativă (art. 42 Cod procedură civilă) cât și între abținere și recuzare ca modalități de invocare a acestor cazuri.

În raport de criticile concrete ale recurentului-pârât, se constată că se invocă un caz de incompatibilitate relativă (art. 42 alineat 1 pct. 13 Cod procedură civilă) situație în care, partea care apreciază că există elemente care nasc în mod întemeiat îndoieli cu privire la imparțialitatea judecătorului, are posibilitatea procedurală recunoscută de art. 44 Cod procedură civilă de a formula o cerere de recuzare.

Atât timp cât legiuitorul a reglementat atât cazurile de incompatibilitate cât și mijloace procedurale eficiente de invocare și verificare a acestora nu pot fi reținute susținerile recurentului în sensul că, instanța, în virtutea rolului active, avea obligația să se abțină de la soluționarea cauzei.

Sensul dispozițiilor legale anterior indicate este tocmai acela ca un caz de incompatibilitate relativă să fie invocat de parte doar înainte de începerea oricăror dezbateri/până la închiderea dezbaterilor, acesta neputând fi invocat direct în calea de atac.

Doar cazurile de incompatibilitate absolută, prevăzute de art. 41 Cod procedură civilă pot fi invocate în orice stare a pricinii, conform art. 45 Cod procedură civilă.

Prin urmare, susținerile recurentului ignoră opțiunea legiuitorului cu privire la modalități și termene procedurale, opțiune justificată de distincția între cauzele de incompatibilitate absolute și relative.

În considerarea argumentelor expuse anterior, Înalta Curtea reține că partea interesată nu a formulat în termenul prevăzut de lege o cerere de recuzare prin care să valorifice cazul de incompatibilitate relativă, deși astfel cum susține în cuprinsul cererii de recurs cunoștea motivele de la debutul procesului în fața instanței de fond.

Cum recurentul-pârât nu a optat pentru procedura recuzării judecătorului în fața primei instanțe, având în vedere dispozițiile art. 44 și 45 Cod procedură civilă instanța de control judiciar constată că aceste elemente nu pot fi invocate direct în calea de atac a recursului.

2. Temeiul legal al soluției adoptate în recurs

Pentru considerentele expuse, Înalta Curte, în temeiul prevederilor art. 20 din Legea nr. 554/2004 coroborat cu art. 496 alin. (1) Cod procedură civilă, va respinge ca tardiv recursul declarat de pârâțul Guvernul României și ca neavenit recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne prin Direcția Generală Juridică și totodată va respinge recursul declarate de recurentul-pârât Comitetul Național pentru Situații de Urgență reprezentat de DSU ca nefondat.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN NUMELE LEGII, DECIDE :

Respinge recursul declarat de recurentul-pârât Guvernul României împotriva sentinței nr. 1796 din 3 decembrie 2021 pronunțate de Curtea de Apel București - Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, ca tardiv formulat.

Respinge, ca neavenit, recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne prin Direcția Generală Juridică împotriva aceleiași sentințe.

Respinge recursul declarate de recurentul-pârât Comitetul Național pentru Situații de Urgență reprezentat de DSU împotriva sentinței nr. 1796 din 3 decembrie 2021 pronunțate de Curtea de Apel București – Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, ca nefondat.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 16 noiembrie 2022.

JUDECĂTOR,

H. Pătrașcu

JUDECĂTOR,

B. Mariș

JUDECĂTOR,

M. Constantinescu

MAGISTRAT-ASISTENT,

M. C. Drăgușin